

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 26.—
 za en mesec 2-20
 za Nemčijo celoletno . . . 23.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
 V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V pravi prejemni meseci . . 1-20
 == Sobotna izdaja: ==
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

== Ilustrati: ==
 Enostolna petivtrata (72 mm):
 za enkrat po 18 v
 za dvakrat 15
 za trikrat 13
 za večkrat primeren popust.
 Poručna oznaka, zahvale, osmrtnice itd.:
 enostolna petivtrata po 20 vln.
 == Poslano: ==
 enostolna petivtrata po 40 vln.
 Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vesni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Iz Bolgarije.

Sofija, 8. decembra 1914.

Vsi veliki ruski listi priznavajo, da se je od entente v zadnjih tednih z vsvo vsemu započeta akcija, med Rumunijo, Bolgarijo, Grško in Srbijo ustvariti novo balkansko zvezo, popolnoma izjalovila. Ravno tako je brezuspešen ostal načrt, doseči srbsko-grško-rumunski sporazum, ki naj bi prisilil Bolgarijo, da se podvrže pogojem omenjenih treh držav. Ta sporazum se je ponesrečil zato, ker se omenjene države niso mogle zjediniti z ozirom na teritorialno odškodnino napram Bolgarom, ali pa so sploh vsako tako odškodnino odklonile.

Tudi Lahi in Rumuni so poizkušali doseči sporazum med balkanskimi državami na podlagi, da se Bolgarom nekaj ozemlja odstopi. Toda zastoj; nobena izmed obeh držav nima dovolj avtoritete in moči, da ostale države, ki pridejo v poštev, primora na odstop ozemlja, oziroma da prevzamejo gotove dolžnosti. Zato je sklenila entente, akcijo za sporazum med balkanskimi državami sama vzeti v roke in balkanske države bodisi z diplomatičnimi sredstvi, bodisi s silo primorati, da sprejmejo njim stavljene pogoje.

Bolgari pa se groženj ne plaše. Bolgari so opetovano izrazili svojo voljo, da se ne dajo z nobenimi obljubami entente pridobiti za vojsko. Ravno tako je izključeno, da se Bolgari udeležijo kake akcije proti Avstro-Nemški ali proti Turčiji in pomagajo Srbom. Na izjave groženj bodo primerno odgovorili. Vsaki silni in vsakemu pritisku — ki pa ni verjeten — da se Bolgari udeležijo boja (na strani entente), bodo Bolgari odločno nasprotovali.

Bolgari se čudijo naivnosti gotovih ruskih krogov, ki smatrajo to dejstvo kot samo po sebi umevno, da morajo Bolgari danes Rusiji popolnoma zaprti in se za njihove interese in ideale pojevat, in sicer danes, potem ko so bili pred letom od svojih dozdavnih prijateljev tako nečuvno varani in ob vse dobičke svojih zmag!

Pred nekaj dnevi naznanjeni ofi-
 cialni korak poslanikov entente pri
 bolgarski vladi je imel — po podat-
 kih iz najzanesljivejšega vi-
 sta — namen, Bolgariji predlagati, da
 ostane Bolgarija tudi napram Grški in
 Rumuniji nevtralna, če bi te dve državi
 posegle v boj v prid entente. Za svojo
 nevtralnost naj Bolgarija zahteva teri-
 torialno odškodnino; če bi pa Bolgarija
 aktivno hotela poseči v vojsko na stra-
 ni entente, potem bi lahko računala na
 zadatno povečanje obljubljenih kom-
 penzacij, ravno tako tudi na finančni-
 to pomoč od strani Angležev.

Ruski listi so opetovano povdar-
 ali, da se vsled teh predlogov Bolga-
 rija znatno bliža svojim ciljem v Ma-
 kedoniji in da se zato ne sme dalje obo-
 avljati; naj raje poseže po dobičku.

Bolgarska vlada je vse te predloge
 velikokrat odpravila. V pred-
 ogih, stavljenih Bolgarom, ni omenjena
 niti z besedo od njih vedno in vedno
 stavljen zahteva, da smejo Makedo-
 nijo tako zasesti; ravno tako so vse
 betane kompenzacije premalo jasne
 in določne; tudi države, ki naj
 Bolgarom dale kompenzacije, do da-
 es še niso privolile vanje, tako da vsa
 betanja entente nimajo za Bolgare no-
 ene realne veljave. Bolgari kažejo
 edno na dejstvo, da se ententi do da-
 es ni posrečilo niti v Bukarešti, niti
 Atenah niti v Nišu izposlovati pri-
 nana na odstop gotovih teritorijev
 zato pravijo, da jih hočejo zopet po-
 plažiti z bodočnostjo. Po bridkih iz-
 usnjah, katere so Bolgari doživeli s
 rbsko-bolgarsko zvezo in z razsodbo
 tusije, imajo vsa podobna obetanja
 rav malo vrednosti in Bolgarom ne
 more nihče zameriti, če še nadalje osta-
 jejo nevtralni in se ogibajo vseh pusto-
 vščin.

»Kijevljanin« ob 6. decembra pri-
 naša sledeči sestavek člana ruske du-
 me A. Savenka, v katerem označuje av-
 tor zavzetje Belgrada kot zdavnaj
 predvideno, brezpomembno epizodo.
 »Usoda Srbije se bo odločila na glav-
 nem bojišču evropskih velesil. Zaliho-
 pa stoje srbski politiki globoko pod ni-
 vojem srbskih poveljnikov. V Srbiji je
 vsak človek politik, in zato je umevno,
 da so tam slabi politiki na površju.
 Sploh je Srbija člena dežela gospod-
 stva ljudskih mas. Če zmaga Avstro-
 Nemška, bodo Bolgari vzeli celo Ma-
 kedonijo; če pa zmaga entente, bodo
 dobili Bolgari le etnografski jim pri-
 padajoči del. Gre se torej za del Ma-
 kedonije, katerega Srbija nikakor ne
 bo obdržala. Srbski vročkrveži pa
 nočejo o odstopu ozemlja nič čuti. Pa-
 šič, mož državniškega duha, je za od-
 stop in za popuščanje, nakar pristoj-
 a tudi Rusija in njeni zavezniki; ma-
 pa ne pozna višjih ozirov in ne prizna
 nobene avtoritete. Nedavno so srbski
 prenapeteži agitirali za to, da je boljše
 dati Makedonijo Grkom, kakor Bolga-
 rom; sedaj pa javljajo listi, da se je
 srbska opozicija odločila za parolo:
 Raje prijenjati Avstriji kakor Bolga-
 riji. V svojem slepem sovraštvu do Bol-
 garov je srbska masa pripravljena Pa-
 šiča zapustiti in ga kamenjati in Ru-
 siji pokazati hrbet, ki je zgrabila za
 meč, da otme Srbijo. Masa je priprav-
 ljena deželo vreči v pogibelj, samo da
 da duška svojemu sovraštvu do Bol-
 garov.

Laški glasovi o govoru Salandre.

»Mattino«, 7. decembra piše: Če je
 ostala Italija po izjavi San Giuliana v
 avgustu 1913 še vedno v trozvezi, se
 more sklepati, da tudi sedaj ni nehala
 biti član trozveze. To sklepanje se je
 zdelo tudi zbornični večini logično, in
 to je bilo za demokrate neprijetno raz-
 očaranje.

»Gazetta di Venezia« 7. decembra
 pravi: Giolitti je izjavil, da mora Ita-
 lija čuvati nevtraliteto tako dolgo, do-
 kler se ne pokaže potreba, varovati naj-
 višje interese. S tem se je pokazal kot
 odločnega pristaša nevtralitete in kot
 prijatelja trozveze. Zato je čudno, da
 je njegov govor našel tudi pri demo-
 kratih pritrjevanje.

Perseveranza, 6. decembra: Skraj-
 ni levičarji niso razlagali izjave Salan-
 drine pravilno, ker so jo tolmačili kot
 napoved akcije proti centralnim silam.
 To tolmačenje je prisiljeno, in Salan-
 dra je na isto prav dobro reagiral, rav-
 no tako Giolitti, ko je govoril o za-
 veznikih. Giolitti je tudi pokazal,
 da trozveza Lahom nikdar ni vezala
 rok. To pomenja, da trozveza ni mrlič,
 ampak da je še prav živa. Ploskanje
 Giolittiju dokazuje, da hoče zbornica
 zasledovati lojalno politiko.

»Stampa«, 5. decembra piše iz Ri-
 ma, da vladna izjava nikakor ne pome-
 ni, da bo Italija takoj zgrabila za oro-
 je, če se ne ugodni njenim željam. O
 tem ni govora. Držanje Italije nasproti
 vojujočim se silam je neizpremenjeno.

Sv. oče za božično premirje.

Rim, 12. decembra. (Kor. ur.) »Osser-
 vatore Romano« piše: Nekateri listi so pri-
 občili vest, da je sv. oče iz lastnega na-
 giba uvedel korake za premirje, vsaj za
 božični čas. Ta vest je resnična. Dejan-
 sko se je sv. oče iz spoštovanja do vere in
 vdanosti do Kristusa Zveličarja, ki je miro-
 ljubni kralj in knez miru per excellence,
 ter da bi obenem, zlasti nasproti druž-
 nam, katerih člani stoje na bojnem polju,
 dokazal svoje plemenito čustvo človečno-
 sti in usmiljenja, zaupno obrnil na vlade
 vojujočih se držav, da bi zvedel, kako bi
 sprejele predlog za premirje ob tem dra-
 gem in častitljivem prazniku. Vse države,
 katerim se je bilo poslalo vprašanje, so od-
 govorile z izjavo, da visoko cenijo vzvi-

šeno misel papeževe iniciative in večina
 izmed njih se ji je pridružila s simpatijo.
 Ker so pa nekatere države bile mnenja,
 da bi ji praktično ne mogle pomagati k
 uresničenju, ta iniciativa, radi pomanjka-
 nja potrebnih soglasnih pritrdilnih izjav, ni
 prinesla tistega blagodejnega uspeha, ka-
 terega si je od nje obetal očetovsko srce
 sv. očeta.

RUSIJA PROTI PREMIRJU MED BOŽIČNIMI PRAZNIKI.

Iz Rima se poroča: Predlog svetega
 očeta, naj bi med božičnimi prazniki
 počivalo orožje, je odklonila edinole
 Rusija. Vse druge države, tudi Turčija,
 so izjavile, da predlog sprejmejo.

Ameriški darovi za otroke v vojni padlih nemških in avstro-ogrskih vojakov.

Dunaj, 12. decembra. (Kor. ur.) »Po-
 litische Korrespondenz« poroča: Ameri-
 ška vojna ladja »Jason«, ki vozi v Ameriki
 nabrane božične darove za otroke v se-
 danji svetovni vojni padlih vojakov, je
 7. decembra dospela v Genovo, kjer so se
 izkrcali za Nemčijo in Avstro-Ogrsko na-
 menjeni darovi. Kakor se je že poročalo,
 sta se bila podala k sprejemu te ladje:
 kot zastopnik oficielnega vojnega skrb-
 stva v Avstro-Ogrski voditelj c. in kr.
 urada za vojno pomoč v notranjem mi-
 nistrstvu, dr. princ Edvard Liechtenstein;
 kot zastopnik ogrske deželne vojno-
 pomočne komisije poslanec Julij pl. Pekar.
 Kakor se danes iz Genove brzojavno po-
 roča vojnopomočnemu uradu, je za Av-
 strijo in Ogrsko določena izredno velika
 množina oblek, klobukov, čevljev in igrač.
 Pošiljatev je 10. decembra iz Genove od-
 šla na Dunaj, kdaj pa dospe tje, danes
 še ni mogoče natančno določiti. Nemški
 in avstro-ogrski zastopniki, ki so bili prišli
 k sprejetju pošiljatve v Genovo, so 8. de-
 cembra v hotelu Miramar priredili obed.
 Ob tej priliki je nemški generalni konzul
 v italijanskem jeziku napil italijanskemu
 kralju, v angleškem jeziku pa predsedniku
 Zedinjenih držav, nakar sta se zahvalila
 ameriški konzul in predsednik Rdečega
 križa v Genovi, mejni grof Pallavicini. V
 imenu vojnega skrbstva se je za Nemčijo
 zahvalil ministerialni svetnik baron Lutz
 in napil ameriškim otrokom. V imenu
 avstro-ogrške monarhije se je za ameriške
 božične darove zahvalil princ Liechten-
 stein in napil mednarodnemu Rdečemu
 križu. Ko je mister O' Laughlin, ki je
 spremljal pošiljatev do Genove, poročal o
 nagibih, ki so vodili ameriške darovalce
 pri sestavi te zbirke, in podal natančnejše
 podatke o pošiljatvi sami, se je spominjal
 onih nemških, avstrijskih in ogrskih otrok,
 ki jih je sedanja vojna oropala njihovih
 očetov. Poveljnik vojne ladje »Jason« je
 v toplih besedah izrazil veliko veselje ame-
 riškega vojnega brodovja, da mu je bilo
 dano sodelovati pri tem delu ljubezni. Mi-
 ster O' Laughlin dospe jutri na Dunaj.

Vojska z Rusi.

Boji na severnem Poljskem še vedno
 trajajo. Nemške čete napadajo sedaj
 utrdbе med Bakowom in Bjelawym (za-
 hodno od Lowicza). Da nemški napad na-
 preduje, dokazuje poročilo nemškega ar-
 madnega vodstva, ki pravi, da so Nemci
 zopet ujeli 11.000 Rusov in zaplenili 43
 strojnih pušk.

Severno od Visle prodirajo nemške
 čete proti Nowogeorgijevsku in Pultusku.
 Na južnem Poljskem so Rusi ponovili na-
 pade med Piotrkowom in Noworadom-
 skom.

V zahodni Galiciji se nadaljuje bitka
 na črti Tymbark—Niepolomice (vzhodno
 od Krakova). Rusko južno krilo je bilo
 poraženo in pognano v beg. Avstrijska ar-
 mada se občudovanja vredno bori proti
 ruski premoči. Inteligenca, hrabrost in
 zvestoba avstrijskih čet lomita rusko silo.

Naša karpatska armada je pri zasle-
 dovanju na severnem Ogrskem poraženih
 Rusov prodrla na obeh straneh prelaza

Dukla čez Karpate in zopet zavzela Novi
 Sandec, Grybow, Gorlice in Zmigrod.

× × ×

Berlin, 12. decembra. (Uradno.) Na
 vzhodno-pruski meji je vrgla naša kava-
 lerijska rusko kavalerijo nazaj ter je ujela
 350 ruskih jezdecev.

Južno od Visle na severnem Poljskem
 se naše operacije dalje razvijajo.

Na južnem Poljskem so bili ruski na-
 padi od avstro-ogrskih in naših čet odbiti.
 Najvišje armadno vodstvo.

× × ×

Dunaj, 12. decembra. (Uradno.) Ne
 oziraje se na vse težkoče zimske pokra-
 jine, nadaljujejo naše čete svoje prodi-
 ranje v Karpatih ter bijejo neoprestano
 zmag polne boje, v katerih je bilo vče-
 raj ujetih 2000 Rusov. Prelazi zahodno
 od Lupkovskega sedla so zopet v naši
 posesti.

V prostoru južno od Gorlic, Gry-
 bowa in Novega Sandeca so se pričeli
 večji boji.

Bitka v zahodni Galiciji, katere
 fronta se razteza iz pokrajine vzhodno
 Tymbarka v prostor vzhodno od Kra-
 kova, traja dalje. Včeraj je ogenj naše
 artiljerije zopet zlomil več napadov
 Rusov.

Položaj na Poljskem se ni izpre-
 menil.

Posadka Przemysla je od svojega
 zadnjega izpada privedla seboj 700 uje-
 tih Rusov, 18 strojnih pušk in zelo ve-
 liko municije.

Namestnik šefa generalnega štaba
 pl. Höfer, generalni major.

× × ×

AVSTRIJSKA ARMADA PORAZILA
 JUŽNO RUSKO KRILLO PRI LIMANO-
 VI. — NAŠI PRODRLI PREKO KAR-
 PATOV IN ZOPET ZASEDLI NOVI
 SANDEC, GRYBOW, GORLICE IN
 ZMIGROD.

Dunaj, 10. decembra. Uradno se
 razglša: V bitki v zahodni Galiciji je
 bilo južno rusko krilo včeraj pri Li-
 manovi poraženo in prisiljeno k umi-
 kanju. Zasledovanje sovražnikovo je
 uvedeno. Vsi drugi napadi na našo
 ostalo fronto so se ravno tako, kot v
 prejšnjih dneh ponesrečili.

Naše preko Karpatov prodrle sile
 so v večkratnih bojih zopet energično
 zasledovale sovražnika. Popoldne smo
 vzeli Novi Sandec, tudi v Grybow,
 Gorlice, Zmigrod so zopet vkorakale
 naše čete.

Zemlinski komitat je popolnoma
 očiščen sovražnika.

V vzhodnih Karpatih, ki leže ob
 strani prizorišča velikih dogodkov, na-
 sprotnik južno od gorskih grebenov ni-
 kjer ni mogel bistveno dobiti prostora.
 Splošno drže naše čete višine prelazov,
 v Bukovini črto Sucena doline.

V južni Poljski ni bilo bojev.

Severno od Lovicza so naši zavez-
 niki uspešno nadaljevali svoje napade
 na močno utrjena stališča Rusov.

Namestnik šefa generalnega štaba pl.
 Höfer, gen. major.

× × ×

NEMCI ZOPET UJELI 11.000 RUSOV.

Berlin, 13. decembra. Veliki glav-
 ni stan poroča: Na severnem Poljskem
 smo vzeli več sovražnih postojank, pri
 tem smo ujeli 11.000 Rusov in zaplenili
 43 strojnih pušk. Iz vzhodne Pruske in
 iz južnega Poljskega ni nič novega.

Najvišje armadno vodstvo.

KRVAVI DNEVI PRED LODZOM IN
 LOWICZOM.

Berlin, 12. decembra. Wolffov urad
 poroča: Rusi so izpraznili Lodz skrivaj,
 ponoči in brez boja, tako da se to ni niti
 zapazilo. Izpraznili so mesto vsled prejš-
 njih bojev, ki so trajali tri dni. V teh bojih
 so bile ruske izgube silovite; provzročila
 jih je naša težka artiljerija. Zapuščeni ru-

ski strelski jarki so bili dobesedno napolnjeni z mrličji. V vseh bojih vzhodne armade niso naše čete še nikdar, tudi pri Tannenbergu ne, korakale čez toliko ruskih mrličev, kakor v bojih okoli Lodza, Lowicza in sploh med Pabianicem in Vislo. Dasi smo napadali, so naše izgube veliko manjše od ruskih. Izgubili smo primeroma le malo mrtvih. Pri znanem sunku našega 25. rezervnega zbora je padlo pri tem delu armade le 120 mož, gotovo zelo nizko število. Za presojno razmer pri sovražniku je značilno, da smo samo na neki višini južno od Lutomska (zahodno od Lodza) našli nič manj kakor 887 mrtvih Rusov, ki smo jih pokopali. Tudi ruske skupne izgube lahko, kakor tudi v prejšnjih bitkah, precej zanesljivo cenimo. V dosedanjih bojih na Poljskem znašajo, všteti 80.000 ujetnikov, ki so jih že z železnico odpeljali v Nemčijo, najmanjše 150.000 mož.

Berlin, 12. decembra. Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 12. decembra. Mesto Lodz je v zadnjih bojih zelo malo trpelo. Nekateri predkraj in tvornice izven mestnega okraja so nekoliko poškodovani, notranje mesto pa nima skoro nobene škode. Grand Hotel, kjer vlada živahno življenje, ni poškodovan. Električna železnica vozi nemoteno kakor v mirnih časih.

Berlin, 11. decembra. »Birševija Vedomosti« poroča: Nepravilno bi bilo, če bi se uspeh operacij presojal z ozirom na razprostranost ozemlja, ki so je zasedli Nemci. »Novo Vreme« piše, da umikanje Rusov iz Lodza nima nobenega vojaškega pomena. Tudi petrogradski dopisnik »Daily Maila« se pridružuje tej sodbi. Lodz je bil za Ruse važen, dokler so stali Nemci vzhodno od mesta in dokler je tvorilo mesto kos zanke, ki se je nastavila Nemcem. Za Ruse je zdaj brez strateške važnosti. Če bi bili Rusi obdržali, bi se njih vojna črta zelo zakrivila; obe krili bi stali zadaj, kar se ni moglo želeti. Ruska vojna črta je zopet vodoravna. Petrogradski dopisnik »Daily Telegrapha« poroča, da izpraznitev Lodza okraja rusko črto Lodz—Piotrkow—Čenstohov. Ta črta je priprostejša in krepkejša in tvori močno steno nasproti nemški ofenzivi proti Varšavi; hkrati pa olajšava rusko ofenzivo pri Krakovu. Plock je še vedno v ruskih rokah.

LJUTI BOJI NA ČRTI ILOW—LOWICZ.

Rim, 14. decembra. Semkaj došli ruski listi poročajo, da so se na levem bregu Visle razvili skrajno ljuti boji, ki so na črti Ilow—Lowicz dosegli višek.

OBSTRELJEVANJE LOWICZA.

»Vossische Zeitung« poroča iz Amsterdam: »Times« poročajo iz Peterburga, da je Lowicz še v ruskih rokah, a da ga Nemci trajno obstreljujejo.

BOMBARDIRANJE LOWICZA.

Rotterdam, 13. decembra. Lowicz že 14 dni od vseh strani neprestano bombardirajo. Uničene so javne zgradbe in privatne hiše. Na ulicah padajo mrtvi in ranjeni kakor snopje.

ODLOČITEV PADE PRI LOWICZU.

Stockholm, 13. decembra. »Dagbl.« poroča: Nemci so gospodarji fronte ob Visli. Odločitev pade pri Lowiczu.

UNIČENJE ZALOG V LODZU.

»Vossische Zeitung« poroča iz Lodza: »Reuter« poroča iz Lodza, da so Rusi, predno so zapustili Lodz, uničili vse zaloge, ki jih niso mogli vzeti seboj. Prebivalstvo je bežalo v Varšavo, več tisoč kar peš.

ZEPPELINOVI ZRAKOPLOVI NAD VARŠAVO.

»Berliner Tageblatt« poroča iz Rima: »Stampa« poroča iz Varšave, da so se pojavili Zeppelinovi zrakoplovi nad Varšavo in da so metali bombe v mesto. Ko so ob 5. uri zjutraj pričeli nenadoma grometi topovi, je vse mislilo, da se že nahajajo Nemci pred Varšavo.

RUSI V KARPATIH.

Budimpešta, 13. decembra. Naše čete so vkorakale v Bartfeld. Rusi so najprej poskušali, da se uprejo pri Wiszku, pa so se morali umakniti čez prelaz Dukla. Pri Marmarosu so prodrli Rusi do Majdanki, pa so se čutili preslabe za napad.

V MARMAROSKI STOLICI

ni Rusov. Ob kőrösmezőrski in vissovőgyerski meji ni sovražnika.

DOSEDANJE RUSKE IZGUBE.

Sofijski »Dnevnik« poroča, da so Rusi dozdej na vzhodnem bojišču izgubili 817.000 mož in polovico artiljerije. Ruski material ljudi je sicer neizčrpljiv, a z improviziranimi armadami se le s težavo zmagaja. Nemške in avstrijske izgube so izdatno nižje.

PREVOZ NEMŠKIH ČET NA VZHOD.

Rotterdam, 14. decembra. »Nowoje Vremja« trdi, da so Nemci prepeljali večje število svojih čet iz Belgije na rusko mejo, vojaški sotrudnik lista »Birševija Vedomosti« pa pravi, da bi prevoz večjega števila čet iz zahoda navzhod značil nemško priznanje, da se je prvotni nemški na-

črt, po katerem bi Nemci najprej potolkli Francoze, potem pa vrgli vse svoje čete nad Ruse, izjalovil.

NADALJNO VPOKLICANJE ČRNOVOJNIKOV V NEMČIJI.

Dunaj, 12. decembra. (Kor. urad.) Korrespondenca Wilhelm poroča, da so poklicani k prebiranju brez izjeme vsi od 1. 1878. do vključno 1890. rojeni črnovojniški obvezanci, ki še ne služijo v črni vojski ali drugačni aktivni vojaški službi.

RUSKI GENERAL MARTINOV O NAŠI IN O RUSKI ZMAGI.

Ujeti ruski general Martinov je bil ob pričetku vojske zopet reaktiviran. Bil je svoj čas upokojen, ker je izdal knjigo, v kateri je po mnenju svojih predstojnikov preveč hvalil Kuropatki-na. Ob izbruhu sedanje vojske so ga reaktivirali, ker se je spomnil veliki knez Nikolaj Nikolajevič, da je pri nekih vajah izborni rešil nalogo stavljeno glede na vojsko z Avstro-Ogrsko. Žalibog je pristavil general, da mi niso dali prostosti, da svobodno operiram. Radi slabe taktike ruskega višjega poveljstva sem bil ujet. Vedno sem obsojal nastop velikih stotisočernih množic na malem prostoru. Ruski generalni štab je zopet zagrešil svojo staro napako, ki se jim moram zahvaliti, da živim v tej veliki svetovni vojski kot puščavnik v teh vaseh. Ruska armada bo zopet premagana in bo še milijonkrat podlegla, če se ne izloči zastarela taktika.

EKSPLOZIJA DVEH RUSKIH VLAKOV.

»Figaro« poroča iz Petrograda: Trčila sta dva vlaka, 72 voz, naložena z municijo. Eksplozija je bila tako strašna, da so vsi vozovi razbiti v male dele. Pok so čuli 60 kilometrov daleč. Živ ni ostal nihče. Sodijo, da so izvedli napad nihilisti. Zaprli so že veliko oseb.

RUSKE AMACONKE NE SMEJO NA VOJNO.

300 dam iz Petrograda je nameravalo, kakor poročajo »Times«, sestaviti zbor amaconk. Poslale so carju prošnjo, v kateri ga prosijo za dovoljenje, da bi smele na vojno. Car je odvil prošnjo in nasvetoval zastopnicam hrabre čete, naj posvetijo svoje moči raje domačemu gospodarstvu. — Knežinja Šakovskij, znana pospeševaljica ruskega športa, je dobila od carja dovoljenje, da izvršuje službo kot vojaška letalka v štabu armade generala Ruskega.

NEMŠKI LISTI NA RUSKEM.

Petrograd. Brzjavna agencija poroča, da je car dovolil, da smejo dosedanjí nemški listi v Rusiji izhajati zopet po Novem letu, ampak samo v ruskem jeziku.

KOLERA V RUSIJI.

Budimpešta, 14. decembra. »Pesti Hirap« piše: V Rusiji kolera zelo razsaja. Zdi se, da niti mraz ni ustavil te nevarne bolezni. Kolera razsaja na Podoljskem in v Volhiniji, zlasti med revnejšim prebivalstvom. Ker v Rusiji zdaj ne odreja zadostnih zdravstvenik obramb, obstoja nevarnost, da se še druge pokrajine okužijo. Osobito ste ogroženi guberniji Kijev in Cherson. Tudi v Odesi se je kolera že pojavila. Povsod primanjkuje izurjenega strojniškega osebja in zdravil.

Vlom turških orožnikov v laški konzulat.

K ARETACIJI ANGLEŠKEGA KONZULA V HODAIDAH.

Rim, 11. decembra. »Agenzia Stefani« poroča: V noči na 11. novembra so številni

otomanski orožniki s silo vdrlí v britanski konzulat v Hodaidah, da bi prijeli angleškega konzula, ki je pa pobegnil v bližnji italijanski konzulat na ta način, da je skočil čez zid, ki loči terasi obeh konzulatov. Otomanski orožniki so nato vdrlí v italijanski konzulat, oddali nekaj strelcev, o čemer je bil en kavas ranjen, nato se pa polastili angleškega konzula. Vest o tem dogodku je dospela eritrejski vladi 20. novembra, in sicer jo je sporočil neki italijanski parnik. Nato se je odposlala italijanska vojna ladja »Giuliano«, ki je dospela v Hodaidah dne 3. decembra. Potom radiotelegrafičnega aparata na »Giuliano« so dospela prva direktna naznanila voditelja italijanskega konzulata Cecchija. Brzjavna zveza s Hodaidah je še vedno prekinjena. Ukrenile so se odredbe, ki omogočijo, da bo Cecchi stopil v zvezo z vlado. Italijanska vlada je takoj, ko je zvedela za dogodek, dala italijanskemu poslatištvu primerna navodila, da se doseže zadostno zadoščenje.

× × ×

Hodaidah je utrjeno turško mesto v arabski pokrajini Jemenu na obali Rdečega morja. Mesto šteje 25.000 prebivalcev, med njimi mnogo Angležev, Francozov in Italijanov.

K DOGODKU V HODAIDAH.

Rim, 12. decembra. (Kor. urad.) K dogodku v Hodaidah piše »Messagero«: Ta vest bo v Italiji povzročila jako bolesto razburjenje. Dogodek je pač resen, toda upamo, da bo otomanska vlada dala od italijanske vlade zahtevano pravično zadoščenje ter resna zagotovila, do katerih imamo pravico. — »Corriere d'Italia« piše: Vsa teža dogodka leži izključno v tem, da se je zalila italijanska oblast, ki otomanskim orožnikom nikakor ni mogla dovoliti vstopa v nedotakljivi konzulat in aretacije inozemskega državljanja, ki se je nahajal pod njeno jurisdikcijo. Ne dvomimo, zaključuje list, da bo italijanski poslanik zvest in energičen tolmač vladnih namer, katera na vsak način hoče, da ostaneta ugled in spoštovanje italijanskih oblasti v Turčiji nedotakljiva.

LAŠKA ZBORNICA IN VLOM TURŠKIH OROŽNIKOV V LAŠKI KONZULAT.

Rim, 12. decembra. Laški poslanci so interpellirali zunanjega ministra, kaj misli ukreniti v zadevi vloma turških žandarjev v laški konzulat v mestu Hodaidah.

Sonino je odgovoril na vprašanje sledeče: Turški orožniki so res vdrlí v poslopje in tam prijeli angleškega konzula, ki so ga s francoskim vred še isto noč odpeljali v neki kralj v Arabiji, kjer sta oba internirana. Laški konzul Cecchi je protestiral proti temu pri valiju v mestu Yemen; sam pa ni smel iz poslopja, kjer ga je varovala močna straža. Zato tudi ni mogel z nikomur stopiti v stik. Minister je takoj po prejemu te vesti ukazal, naj odpluje ladja »Giuliano« iz Massauah v Hodaidah. V Carigrad je pa takoj brzjavil in zahteval: izpust angleškega konzula in javno zadoščenje. Obenem je dobila ladja »Marcopolo« povelje, naj se vrne iz kitajskih voda v Massuah. Laški konzul je prišel na krov in odposlal svoje poročilo, ki je prišlo 9. decembra v Rim. Nato se je obrnil minister naravnost v Carigrad in zahteval eksemplarno zadoščenje. Turška vlada je odgovorila 11. decembra, da so bile zveze med Carigradom in Hodaidah pretrgane (laška zbornica je postala pri teh besedah nemirna) in da se zelo težko kaka posad-

ka od tam dobi. Minister je nato še dvakrat naročil laškemu poslaniku v Carigradu, naj zahteva odločno takojšnje zadoščenje. Minister je nato izjavil, da noče za enkrat še ničesar reči, ker nima vzroka, da bi mislil, da se turška vlada s to nasilnostjo krajevnih oblasti v Hodaidah strinja.

Nato se je zbornica odgodila do dne 18. januarja, želeč, naj bi se v tem času sklenil mir med vojskujočimi se narodí.

Kako je naše vojaštvo vkorakalo v Belgrad.

Svečani vhod naše vojske v osvobojeni Belgrad se je vršil ob 1. uri popoldne. Naše čete so se zbrale pri konaku. Na čelu je jezdil na krasnem konju nadporočnik Bancs s cesarsko zastavo. Za njim v daljavi kakih 300 korakov je korakala ena stotnija 92. pešpolka s godbo, ki se je posebno junaško borila okoli Belgrada. Nato je prijezdila na krasno ovenčanih konjih generaliteta, in sicer poveljnik naše V. vojske Liburnij pl. Frank in generala Krausz in Tamas s svojim štabom, spremljani od huzarskega eskadrona. Za njimi je korakalo 12 bataljonov pešcev raznih polkov. Pri konaku je čakal spreved častniški zbor naše belgrajske posadke in moštvo publike, ki je z velikim navdušenjem pozdravljala naše čete.

Od konaka se je pomikal spreved skozi Knjaz Mihajlovo ulico na Kalimagdan. Tukaj so se čete pomikale pred generaliteto, nakar je poveljnik naše V. vojske, general pehote Frank potegnil sabljo iz nožnice, nagovoril čete in opisal pomen tega slavnega dejanja. Z močnim glasom je končal, da prevzema v imenu našega cesarja in kralja mesto Belgrad v svojo oblast. Vsi generali in častniki so potegnili svoje sablje, vojaška godba pa je zaigrala cesarsko pesem. Nato je bila na Kalimagdanu obešana cesarska zastava, dočim je na konaku že visela, obdana s ene strani od hrvatske, z druge pa mažarske zastave. Nato so čete defilirale pred generalom Frankom. To je bila sijajna vojaška slika, dostojna zgodovinskega trenutka.

RUSKO ČASOPISJE O PADCU BELGRADA.

Budimpešta, 14. decembra. »Az Est« poroča iz Sofije: Peterburški listi se obirno pečajo s padcem Belgrada. Rusko časopisje sodi, da pomenja padeč Belgrada za Srbijo politično in strateško veliko izgubo. Srbija potrebuje nujno pomoči. Položaj bo tako dolgo kritičen, dokler se balkanske države ne pobotajo. Trojni sporazum dela zato vsilo, da se doseže rumunsko-bolgarsko-srbska sprava.

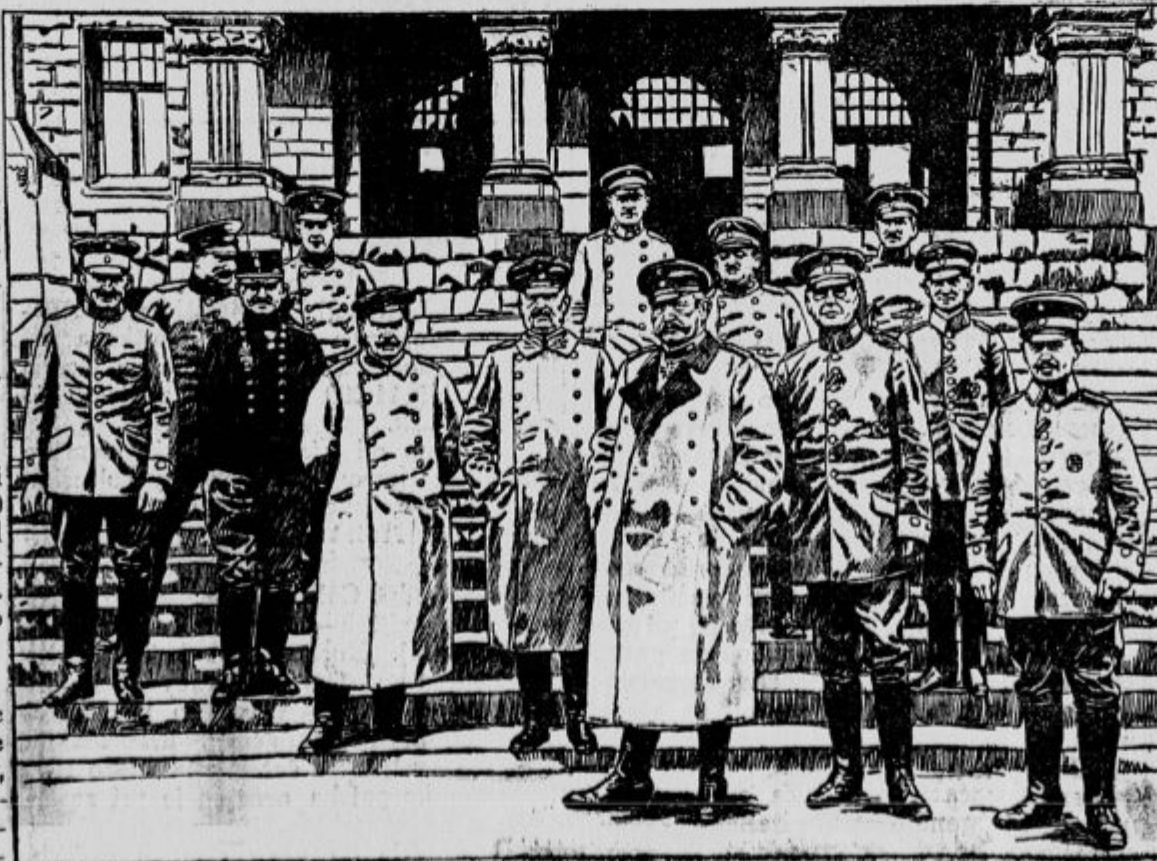
Pri obedu z ruskimi častniki.

Franc Molnar piše v »Az Estu«: Na mali severnoogrski tovarni železniški postaji, se je mračilo. Po blatu je pravkar odšlo 1200 ruskih vojniških ujetnikov, in že prihaja 750 novih. Neki budimpeštanski profesor in neki bančni uradnik skrbita za njih hrano, neki odvetnik jemlje na znanje njihove pritožbe, neki trgovec jih pa obvezuje. Ko sem se pomešal med nje, je potisnil neki orožnik proč več civilistov, ki hočejo od njih kupiti ruski denar. »Tu ni semenj,« pravi orožnik, denar bodo za menjali lahko že uradno. Kamorkoli se ozrem, povsod človekoljubije in dobrote. Neki Rus ima malo kosovno posodo, iz katere je, ogrski črnovojniški poročnik mu dá jedilno skledico. Drugi gleda žalostno na guljaš, ki ga je dobil, kuhar se smeja in mu da še eno porcijo; profesor, poveljnik kuhinje, razdeljuje ujetnikom svačice. Odvetnikova žena pa obvezuje glavo ranjenemu Rusu. Tam drži zopet neki Rus v rokah dva zavoja vžigalic, pred njim se pa smeja ogrski črnovojnič. »Kaj je?« vprašam. »Učitelj je,« mi odgovori Oger. Rus je krepak deček. Ves srečen drži v roki vžigalico. »Učitelj sem na Livlandskem,« mi odvrne. Poprosim ga za ogenj. Vpraša me, kdo da sem. Odgovorim: »Učitelj!« »Tudi jaz sem,« mi odgovori, in mi da cel ovoj.

× × ×

Obedoval sem skupno z ruskimi častniki v mali gostilni za postajo. Bilo jih je dvajset pešpolkov št. 293, 294, 295 in 296. Ujeti so bili pred nekaj dnevi. Navedeni štirje polki so tvorili njih zbor. Pripovedujejo, da je bila z redki-mi izjemami ujeta cela divizija. Polke 293, 294 in 296 sestavljajo petrogradski rezervniki.

»Obkoljeni smo bili, pripoveduje neki ruski častnik francosko; z roko pokaže, da so se morali udati. Drugi pristavi: »Municija nam je pošla.«

Hindenburg in njegov štab.

Naglašali so, da bi se ne bili udali, če bi bili imeli le še eno patrono. Učitelj tam zunaj je trdil, da so bili tako nepričakovano obkoljeni, da ni mogel niti enega strela izstreliti.

Neki častnik pravi, da ni Rus, marveč Finec. Ogrini in Finci so si v sorodu. Maurus Jokai... Petöfi... čudno se slišijo taka imena iz ust teh raztrganih, do vratu blatnih ljudi. A tudi v svojih capah je tako eleganten, tako fin, kretanje brez graje. Med 20 častniki sami lepi obrazi razen dveh. Njihovo obnašanje, njihove kretanje, njihova konverzacija popolna! Vprašam jih, če pripadajo kakemu elitnemu polku. Seveda! Petrograd! Vsako divizijo tvori jo štirje polki. Petrograjci smo.

Vstopil je postajni poveljnik. Rusi sede ob dveh dolgih mizah. Straži jih neki neoborožen češki poročnik. Vsi poskočijo kvišku in stoje pozor. Postajni poveljnik vpraša: »Govori li kdo izmed gospodov nemško?« Livlandec se javi: »Prosim!« Vprašajte svoje tovariše, če imajo kake pritožbe ali želje?« Livlandec se obrne in govori rusko. Vsi odgovore nemško: Ne! Ne! Le eden, v usnjeni sukni z zelo inteligentno glavo dvigne roko: Da. Nemško ni mogel nadaljevati; nadaljeval je francosko, da jih je prebivalstvo neke poljske vasi, ko so jih peljali skozi, zasmejevali. Moskali, Moskali! Zdaj jih boste dobili! Ujeti ste! itd. Dolgi Livlandec mu odmiga z roko, češ, za to se pritožba ne izplača. Veselila me je pritožba, ker je pokazala resnost ruskih častnikov.

× × ×

Dva slučaja so mi pripovedovali iz te gostilne, kjer navadno obedujejo ujeti ruski častniki. V nedeljo zvečer je večerjalo 15 ujetih ruskih častnikov; med njimi 11 Poljakov. Igrala jim je ciganska godba. Cigani svirajo Košutovo pesem. Poljaki vstanejo. Neki Rus jih vpraša, zakaj da so vstali. Predolgočasno se na mje zdelo sedeti, hočemo se nekoliko vzravnati.

Pozneje so povedali našemu črno-vojniškemu poročniku, da je eden med njimi poznal pesem, a prosili so, naj ne povejo Rusom, kakašna pesem da se je svirala.

Danes se je nahajal med 1200 ujetniki tudi neki podpolkovnik. Gostilničar je Dunajčan. Ima malega šestletnega sinčka, ki hodi vedno med vojake. Opasal si je sabljo in nosi huzarsko čepico. Pristopil je k podpolkovniku in ga vprašal: »Ali si častnik?« — »Da!« Otrok pokaže nato svojo malo sabljico in vpraša: »Zakaj ne nosiš take,« — »Ker so mi jo vzeli,« odgovori podpolkovnik in skloni čez svojo čašo kave. Z obema rokama si je pokrtil lice in je zaplakal. »Nisem vedel, kaj naj počnem, pomislite, podpolkovnik, ki plaka,« mi je rekel tisti, ki je to pripovedoval.

Iz Srbije.

SRBI OJAČENI S PETIMI RUSKIMI POLKI.

»Frankfurter Zeitung« poroča: Srbsko armado je ojačilo pet ruskih polkov, ki so se 27. oktobra odpeljali iz Arhangelska in ki so se pripeljali 29. novembra v Bar. Med potjo so še nadaljnji ruski pomožni transporti.

SRBSKA OJAČENJA MED ARANGJELOVCEM IN GORNJIM MILANOVCEM.

Vojaški sotrudnik graške »Tagespost« piše, da so v naravno in umetno močnih postojankah med Arangelovcem in Gornjim Milanovcem dobili Srbi okoli 50.000 mož na pomoč.

SRBIJA DOBIVA TOPOVE IN STRELIVO SKOZI GRŠKO.

V Sofiji trde, da so pripeljali 26. novembra 32 novih topov in 9 zabojev streljiva v Solun. Orožje je namenjeno Srbiji. Nakladali so je grški vojaki. Prepeljali so je v Skoplje.

STRAŠNA BEDA V SRBIJI.

London, 13. decembra. (Kor. urad.) »Times« objavlja pismo neke srbske strežnice, ki piše, da je beda v Srbiji strašna. Ranjenci leže povsod, celo po cestah. Čete beguncev dohajajo s severa. Zaloge Rdečega križa oblegajo lačni ljudje. Tisoči čakajo obljubljene pomoči iz inozemstva. Trgovci so bankroti; nihče nima denarja. Nahajajo se kraji, v katerih se niti eden ne najde do sitega.

SRBSKI BEGUNCI DOHAJAJO V BOLGARIJO.

Sofija, 13. decembra. (Kor. urad.) »Agence Telegraphique Bulgare« poroča iz Gornje Džumaje: Mesto in vasi so prenapolnjene z makedonskimi begunci, ki neprestano dohajajo na bolgarsko zemljo. Begunci s solzami v očeh poročajo, kako da jih mučijo grške in srbske oblasti. Strahovlada v Macedoniji postaja vsak dan neumljenost.

UVRSTITEV SRBSKIH MAKEDONCEV V ARMADO.

Zagreb, 14. decembra. V Zagreb so pripeljali 300 srbskih ranjencev, ki so bili večinoma ranjeni v bojih med Valjevom in Užicami. Vojaki pripovedujejo, da so jih uvrstili s silo v armado, da bi bivalo v Makedoniji. Makedonce so gnali srbski vojaki z nasajenimi bajoneti k novačenju. Tisti, ki so bili potrjeni, se niso smeli več odstraniti.

SRBSKA POTREBUJE CEPIVO PROTI KOLERI.

»Matin« poroča: Srbska vlada je naprosila Pasteurjev zavod, naj ji odstopi toliko cepiva proti koleri, da bodo mogli cepiti pol milijona ljudi.

SRBI ODSTRANJUJEJO SRBSKE NAPISE.

Iz Prnjavora (Mačva) se poroča: Srbski pravoslavni trgovci so na predvečer vladarskega jubileja Franca Jožefa I. odstrani vse napise v cirilici.

GRŠKA NAMERAVA ZASESTI BITOLJ.

Z Dunaja: »Politische Korr.« poroča: Grška vlada namerava v gotovih okoliščinah zasesti Bitolj; za to določene čete so že pripravljene.

RADOMIR NIKOLIČ IZPUŠČEN NA SVOBODO.

Dunaj, 9. decembra. (Kor. urad.) Ob izbruhu vojske so prijeli sina predsednika srbske skupščine in nekdanjega srbskega zunanjega ministra Nikoliča, Radomirja Nikoliča, ker je bil osumljen vohunstva. Preiskavo so čez nekaj časa ustavili; Radomir Nikolič je pa ostal pod nadzorstvom, ker bo v kratkem sposoben za orožje (star je 17 let). Te dni sta italijansko in špansko poslaništvo obvestila naše zunanje ministrstvo, da se je predstavilo odposlaništvo srbske skupščine italijanskemu poslaništvu v Nišu in prosilo za posredovanje. Apeliralo je na velikodušnost c. in kr. vlade, naj bi se mladi mož izpustil, ker je oče strašno potr. Pred meseci mu je namreč umrla žena, pred nekaterimi dnevi je pa izgubil na bojišču svojega starejšega sina. C. in kr. vlada je vpoštevala navedene razloge in odredila, da se lahko Radomir Nikolič vrne k svojemu očetu.

Uničenje nemškega vzhodazijskega brodogradilnice. — Podrobnosti o bitki pri Falklandskih otokih.

London, 12. decembra. Exchange telegraf Company javlja iz New-Yorka z dne 10. decembra: Brezlično poročilo iz Port Stanleya pravi, da se je admiral grof Spee z bojno ladjo »Scharnhorst« potopil.

Admiral grof Spee, poveljnik vzhodno azijskega brodogradilnice.

× × ×

Pomorska bitka dne 8. t. m. je trajala s presledki 5 ur. »Scharnhorst« se je potopil čez tri ure, »Gneisenau« dve uri pozneje, »Leipzig«, »Dresden« in »Nürnberg« so pobegnile. Zasedovale so jih angleške križarke. Zdi se, da Angleži niso izgubili nobene ladje. Malo nemško brodogradilnice petih ladij je zasledovalo pet dni 43 ladij. Napad se je pričel zgodaj zjutraj; udeležile so se ga tudi japonske ladje. »Times« in »Daily Telegraph« naglašata, da sestava angleškega brodogradilnice ni znana. Admiral Sturdee je bil načelnik štaba admirali-tete. Po bitki pri Coronelu so mu poverili vodstvo brodogradilnice, odposlanega proti nemškim križarkam. Vozil se je 7000 milj, preden je došel na bojišče.

Kodanj, 13. decembra. Tukajšnji listi trdijo, da se je od posadke potopljenih nemških ladij rešilo 50 do 100 mož.

Berlin, 13. decembra. »Lokalan-zeiger« poroča: Pomorska bitka se je pričela v argentinskih vodah in se je nadaljevala do Falklandskih otokov. Dve križarici zasledujeta »Dresden«. Brezlični brzojav iz Fort Stanley na Falklandu pravi, da se je »Scharn-

horst« borila do zadnjega trenutka. Rešen ni bil nihče. Admiral Spee je tudi utonil. Angleške izgube na mrtvih ne presegajo števila 100, njih ladje niso resno poškodovane. Boja se je udeležilo tudi šest velikih angleških bojnih ladij.

»Allgem. Handelsblatt« poroča, da se uradno poroča, da so izgubili Angleži 7 mrtvih in 4 ranjene vojake. Japonski mornariški minister je povodkom zmage Churchill čestital, ki je odgovoril, da gre Japoncem pri zmagi največja zasluga in se Japoncem zahvaljuje za pomoč.

JUNAŠKI KONEC LADJE »NÜRNBERG«.

London, 12. decembra. (Kor. urad.) »Daily Mail« poroča iz New Yorka: Britansko brodogradilnico je po razburljivem lovu dohitelo križarico »Nürnberg« in jo pozvalo, da se uda. »Nürnberg« je to odklonila in se borila, dokler se ni pogreznila. Britansko brodogradilnico je štel štiri oklopne križarje: »Shanon«, »Achilles«, »Cochrane« in »Natal«.

Poizkus francoskih podmorskih čolnov udrel v Boko.

Iz Boko Kotske se poroča: V nedeljo 29. novembra sta poizkušala dva francoska podmorska čolna udreti v Boko Kotsko. Na njihovo nesrečo ju je zapazila stražna ladja R., ki ju je pozdravila z brzostrelnim ognjem iz topov, tako da sta morala pobegniti. Naši aviatiki vedno opazujejo Francoze. Ne uporabljajo pa aeroplanov, ampak hidroplane, ki vozijo na morju ravno s tako hitrostjo kakor v zraku. Ne mine dan, da ne obiščejo Lovčena, Cetin in črnogorskih pozicij pri Baru, kjer zapuščajo svoje pozdrave z bombami.

Boji na zahodu.

Berlin, 12. decembra. (Uradno.) Na Flandernskem so včeraj Francozi napadli v smeri vzhodno od Langemarke. Bili so odbiti in so izgubili približno 200 mrtvih in 340 ujetnikov. Naša artiljerija je obstreljevala kolodvor v Ypernu, da je motila gibanje sovražnikovih čet.

Pri Arrasu smo napredovali. V smeri Suain Perthes so Francozi vnovič brez uspeha napadli.

V argonskem gozdu so poizkušali Francozi po večtedenski popolni pasiviteti prodirati. Povsod smo jih lahko odbili, nemške čete so pa z razstrelivji mine vzele neko važno francosko opiralno točko. Nasprotnik ima močne izgube na padlih in zasutih. Razun tega smo ujeli 200 nasprotnikov.

Pri Apremontu južnovzhodno St. Mihiela so bili istočasno hudi napadi Francozov odbiti, ravno tako v pogorju Vozevov v smeri zahodno Markkirche.

Najvišje armadno vodstvo.

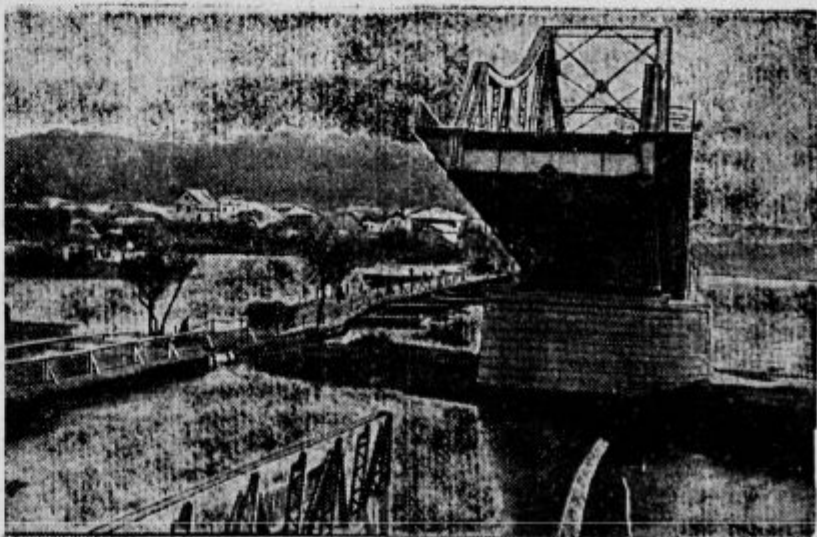
Nemško uradno poročilo o francoski ofenzivi.

Berlin, 13. decembra. Wolffov ur. poroča iz velikega glavnega stana dne 13. decembra dopoldne: Ko se je 12. t. mes. francoska ofenziva na Apremont (južnovzhodno od Saint Mihiela) izjavila, je včeraj popoldne sovražnik v široki fronti napadel preko Flireyja (polovica poti Saint Mihiel — Pont a Mousson). Napad se je končal s tem, da so Francozi izgubili 600 ujetnikov in veliko število mrtvih in ranjenih. Naše izgube so znašale pri tem približno 70 ranjencev. Splošno je prešel dan na zahodnem bojišču bistveno mirno.

Najvišje armadno vodstvo.

Ofenziva zaveznikov.

»Berliner Tageblatt« poroča: Ofenziva zaveznikov je vsak dan silovitejša. Artiljerijski boj dne 11. t. m. ob Yseri je bil zelo hud. Francosko - angleško brodogradilnico je zopet pričel obstreljevati belgijsko obrežje med mesti Nieuport in Ostende, Nemci so vse ukrenili, da

OD AVSTRIJCEV RAZSTRELJENI MOST ČEZ DNJEPR (Galicija) nam kaže naša slika. Most so morali uničiti iz taktičnih razlogov. Na levi strani

preprečijo izkrcanje zaveznikov. V Le-deghemu je zažgal sovražnik 10 hiš; 30 oseb je zgorelo. V Kortmacku je bilo ubitih 10 oseb.

Joffre napoveduje zopet zmago.

General Joffre je izjavil poročevalcu »Standarda«, da hoče francoskemu narodu ob Božiču podeliti veliko božično darilo.

Novi boji na Flandernskem.

Berlin, 13. decembra. »Nationalzeitung« poroča iz Rotterdama, da je Fournes, katerega so Nemci v četrtek obstreljevali, sedež belgijskega glavnega stana, kjer biva tudi kralj Albert.

Rotterdam, 13. decembra. »Tijd« poroča iz Havre: Semkaj došle vesti poročajo, da Nemci obstreljujejo Ost-Dünkirchen, 4 km zahodno od Nieuporta.

Kristijanija, 13. decembra. Listu »Aftenpost« brzojavljajo iz Pariza, da je ofenziva zaveznikov na Flandernskem vsak dan močnejša. Artiljerijski boj ob Yseri je bil zelo hud. Angleško-francoski oddelek brodogradilnice je zopet pričel obstreljevati belgijsko obal med Nieuportom in Ostende. Nemci so ukrenili obširne odredbe, da preprečijo izkrcanje zaveznikov.

Pri Ypernu in Dixmuidnu.

Dopisnik »Telegraaf« v Sluisu poroča: Govori se, da so zavezniki napredovali med Ypernom in Dixmuidnom. Angleški listi so že pisali, da je zaveznikom odprta pot v Rousselaere, kar je pa jako pretirano. Zavezniki so tam vzeli le neko utrjeno brogarsko koč. Ob Yseri je zopet mirno. Zadnji boji niso prinesli odločitve.

Belgijski vojni poročevalec »Tyda« poroča: Nova velika napovedana bitka ob Yseri se ni bila. Vršili so se zadnje dni krajni boji male važnosti. Sodim, da so se bili pri Ypernu zopet težki boji, v katerih so odbili zavezniki nemške napade. Ypern je zadnje dni pod ognjem topov manj trpel, a opustošenja so že itak velika.

Pri Ypernu.

Iz Pariza se poroča: V četrtek so Nemci pri Ypernu zopet večkrat napadali. Reims in Soissons vsled ognja artiljerije in bomb letalcev veliko trpita.

Nemci obstreljujejo zopet Armentieres in Fournes.

Pariz, 13. decembra. (Kor. urad.) »Temps« poroča, da Nemci od 6. decembra nadalje zopet silovito obstreljujejo Armentieres. »Matin« poroča, da obstreljujejo tudi Fournes.

Avstrijske motorske baterije.

Graški listi poročajo: List »Daily Mail« poroča iz severne Francije: V boju za poplavljenno ozemlje se poslužujejo Nemci dolge roke, ki sega skoraj do mesta Calais in deli v nepričakovanih trenutkih udarce. Roko tvorijo avstroogrške motorske baterije, ki so bombardirale Fournes. Okolu 11. so pričele padati granate na poslopje železniške postaje. Granate so pribrenčale čez razsežno vodno gladino daleč s severovzhoda. Fournes je bil prvič napaden. Brez novega topa bi to ne bilo mogoče. Top je bil oddaljen vsaj 10 angleških milj in je stal kje med Ostende in Roulersom.

General Pau ni umrl.

Pariški krogi trdijo, da je general Pau, o katerem se je poročalo, da je umrl, odšel v Rusijo.

Francoska novačenja.

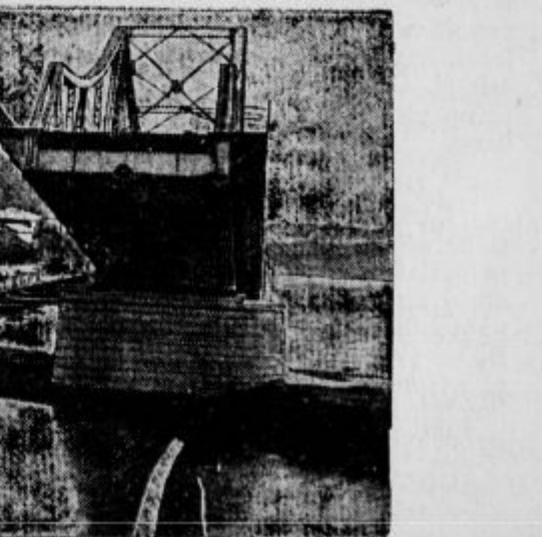
Kodanski list »Politiken« poroča: Zadnji čas so pozvali pod orožje vse za orožje sposobne Francoze, tudi tiste, ki so jih pred odklonili. Istočasno vadijo najmlajše letnike, ki bodo izurjeni v dveh mescih.

Uničena francoska konjereja.

Pariz, 3. decembra. (Kor. urad.) »Petit Journal« dolži vojaško upravo, da je z nezmisljimi rekvizicijami najkrepkejših konj uničila konjerejo. Škode je več sto milijonov.

Nemški podmorski čolni pred Doverom.

»Corrieré« poroča iz Londona: »Daily Telegraph« poroča, da so na-

vidimo od pionirjev postavljeni pontonski most.

padli nemški podmorski čolni 8. t. m. vzhodno doversko pristanišče. Vsled angleškega streljanja so se morali umakniti.

Francosko armadno povelje.

Curij, 14. decembra. »Gazette de Lausanne« objavlja v svoji 326. številki 27. novembra pismo nekega francoskega dragonca, ki dokazuje, kako se Francozi vojskujejo. Dotično mesto slove: Pred tedni se nam je posrečilo, da smo zavzeli nekatere sovražnikove strelske jarke. Drli smo peš naprej. Med bojem sem stal okoli v oko nasproti nekemu nemškemu pescu, ki je svojo puško vrget proč in ki je dvignil roki, da se vda. Ukazano nam je bilo, da ne smemo sprejemati ujetnikov. Moj karabinec je bil nabit, nameril sem na njegovo glavo in izprožil. Mož se je zgrudil mrtev na tla.

Francoski poslanik pri ruskem carju.

Petrograd, 13. decembra. (Kor. urad.) Francoski poslanik Paleogne se je 10. decembra razgovarjal dve uri z ruskim carjem Nikolajem.

Francoski ministrski svet.

Pariz, 13. decembra. (Kor. urad.) Ministrskega sveta, ki mu je predsedoval Poincaré, so se razen vojnega ministra Milleranda udeležili vsi ministri. Poincaré je podpisal dekret, s katerim se kliče državni zbor 22. decembra k izredni seji. Ministrski svet je sklenil, da bo zahteval, naj zbornica odobri šestmesečni začasni proračun, da more vlada odločno nadaljevati vojsko.

Francosko jezuitsko vseučilišče v Beirutu zaprto.

Turške oblasti so, kakor poročajo francoski listi, zaprle znano jezuitsko orientsko vseučilišče v Beirutu.

× × ×

NOVI NAČELNIK ANGLEŠKEGA GENERALNEGA ŠTABA.

Uradno se obvešča, da je imenovan za načelnika angleškega generalnega štaba generalni poročnik sir James Wolf Muray.

Italijani in Turki.

Carigrad, 12. decembra. (Kor. urad.) Porta je sultanovemu zastopniku v Libiji, Senusi Edin paši, naročila, naj pouči domače prebivalstvo, da je sveta vojska proglasa le proti Angliji, Franciji in proti Rusiji. Med Italijo in Turčijo pa obstaja prisrčno prijateljstvo.

Japonska in nemški otoki.

Frankobrod, 14. decembra. (Kor. ur.) »Frankfurter Ztg.« poroča iz Tokia: Zunanji minister baron Kato je odgovoril na neko tozadevno interpelacijo, da bo imela Japonska nemške južne morske otoke toliko časa zasedene, dokler bo to v japonskem interesu. Došlo je pač že nekaj zahtev, vendar se bo o tem govorilo še-le med mirovno konferenco.

Turčija v vojski.

KÖPRIKÖI V TURŠKIH ROKAH.

Carigrad, 13. decembra. (Kor. ur.) Glavno pošto in brzojavno ravnateljstvo poroča, da se je ustanovil v Köpriköju brzojavni urad, kar dokazuje neistinitost komunikeja ruskega glavnega stana, češ da so prodrli Rusi do Erzeruma, ko je vsa okolica Köpriköja zasedena po turški armadi.

PODRUŽNICE RUSKE BANKE NA KRIMU ZAPRTE.

Petrograd, 13. decembra. (Kor. ur.) Na Krimu so zaprli vse podružnice ruske državne banke.

MARŠAL PL. GOLTZ V SOFIJI.

Sofija, 12. decembra. (Kor. urad.) »Agence Telegraphique Bulgare« poroča: Maršala barona pl. Goltz, ki se na svojem potu v Carigrad mudi v Sofiji, bo danes popoldne sprejel kralj v privatni avdienci. Razširjene govorice, da prinaša maršal pl. Goltz kralju Ferdinandu lastno-ročno pismo cesarja Viljema, niso utemeljene.

GOLTZ PAŠA V TURČIJI.

Carigrad, 13. decembra. (Kor. ur.) General maršal baron Goltz paša se je pripeljal včeraj ob 11. uri zvečer na postajo Sirkedži. Pozdravilo ga je veliko nemških in turških dostojanstvenikov. Došel je tudi avstroogrski vojaški pooblaščenec generalni major Pomiankowski. Maršala so navzoči navdušeno pozdravljali.

GOLTZ PAŠA PRI SULTANU.

Carigrad, 14. decembra. (Kor. urad.) Maršal Goltz paša je bil v spremstvu svojega sina, ki je vojaški ataše v Sofiji, in vojaškega atašeja v Bukareštu Brönsar-Schellendorf-a popoldne sprejel od turškega sultana. Goltz paša je

nato obiskal nekatere dostojanstvenike v palači. Obiskal je tudi velikega vezirja, notranjega ministra in šejka ul Islam.

RUSKI CAR ZAPUSTIL TIFLIS.

Tiflis, 13. decembra. (Kor. urad.) Car Nikolaj je zopet zapustil Tiflis.

Velika bitka z Rusi.

Dunaj, 14. decembra. Vojni poročevalci naznanjajo, da je velika bitka na Rusko Poljskem dobila značaj stalne bojne fronte.

Ker se je ta bitka razširila tudi na zahodno Galicijo, so tudi tam boji živahnejši.

Naša ofenziva je prisilila Ruse, da so se umaknili iz Karpatov in svoje moči koncentrirali.

Naša ofenziva v zahodni Galiciji napreduje.

Prizadevanje sv. očela za mir.

Rim, 14. decembra. V rimskih diplomatskih krogih govore, da bo o Božiču začel sv. Oče vnovič dobro premisljeno resno akcijo za mirovna pogajanja in bo vojskujočim se državam stavil mirovni predlog.

Portugalska pomoč.

Lizbona, 14. decembra. Portugalska vlada bo dala tripelententi na razpolago 35.000 mož.

NOVI PORTUGALSKI KABINET.

Lisabona. Novi kabinet je sestavljen. V njem so pristaši Alfonsa Costa. Nova vlada bo nasledovala politiko prejšnje vlade intervencije Portugalske in zveze z Angleško.

Audacius žrtev nemškega podmorskega čolna.

Berlin, 14. decembra. »Newyorker Staatszeitung« trdi zelo odločno, da je angleška bojna ladja »Audacius« postala žrtev nekega nemškega podmorskega čolna.

Novačanje na Francoskem.

Bordeaux, 14. decembra. (Kor. urad.) Vojni minister je objavil poziv, s katerim kliče pod orožje letnikov 1915, kakor tudi one mladeniče letnikov 1913 in 1914, ki pri prvem naboru niso bili potrjeni. Skupno število teh znaša 220.000, od katerih jih bo 210.340 dodeljenih pehoti.

Vsak polk dobi 1010, vsak alpski lovski bataljon 600 in vsaka kolesarska stotnija 100 mož. Artiljerija dobi le kovače, vsak polk po 30, skupno 2500 mož. Ženijske čete dobi 4000, zrakoplovne čete 500 mož. Rekruti morajo med 15. 19. decembrom vstopiti pri svojih četah.

Razna poročila.

BOŽIČNO PASTIRSKO PISMO VOJAŠKEGA ŠKOFA BJELIKA.

Dunaj, 12. decembra. (Kor. ur.) Apostolski vojni vikar škof Bjelik je izdal božično pastirsko pismo, v katerem spominja, da bo letos na tisoče mož manjkalo ob božičnem drevescu. Kljub temu navdaja tako domače kakor vojake en sam duh vesele požrtvovalnosti in samozataje. Škof se nato spominja dosedanjega junškega poguma vojakov ter jih pozivlje, da ostanejo tudi poslej močnejši neomajljivega poguma, trdni kakor hrast, ki se pred nobenim viharjem ne ukloni, pred nobeno nevihto ne zgane. Vojake naj krepča božja moč in božja roka naj jih vodi, potem bodo v zaupanju na božjo pomoč lahko prenašali vse težave, žrtve in nevarnosti.

PREPOVEDAN NEMŠKI LIST.

Berlin, 14. decembra. Antisemitski list v Berlinu »Staatsbürger-Zeitung« je za dobo vojne prepovedan.

FRANCOSKO POGAJANJE Z VATICANOM.

Pariz, 13. decembra. (Kor. urad.) Hanataux zahteva v »Figaru«, naj se prične z Vatikanom pogajanja o varstvu francoskih misijonov v Turčiji in proti nemškemu vplivu v Vatikanu. Francoski vpliv na Orientu je v nevarnosti, da dobi za vedno udarec.

ANGLEŠKI POSEBNI POSLANIK PRI VATIKANU.

London, 13. decembra. (K. urad.) Kralj je imenoval sira Henry Howard za izrednega poslanika v posebni misiji pri apostolski stolici.

V BUDIMPEŠTI NAMERAVAJO USTANOVITI MOŠEJO.

Budimpešta, 13. decembra. (K. ur.) Dvorni svetnik dr. Rudolf Hawass je napovedal, da namerava v bodoči seji občinskega sveta predlagati, naj se zgradi v Budimpešti mošaja, ker biva v mestu 2000 mohamedancev.

SUMLJIVA POIZVEDOVALCA V WARNSDORFU.

Warnsdorf, 14. decembra. Na dvorišču neke velike tkalnice prideta proti večeru dve sumljivi osebi v boljših delavskih oblekah. Delavce sta popraševala po podrobnosti obrata. Ko sta se odstranila, sta vzbudila sum. Enega so našli, ko je stal za tvornico in risal v svojo knjižico. Osumljenca so zaprli, po drugem osumljencu pa poizvedujejo.

SUSPENZIJA FINSKE USTAVE.

Berolin, 13. decembra. Kakor se iz Stockholma poroča, je proglasil generalni gubernator 8. t. m. uradno suspenzijo finske ustave.

KAJ SE ZGODI Z DEWETOM?

Rotterdam, 7. decembra. Brzjavka iz Capetowna pravi, da se nahaja vlada Južnoafriške Unije v zadregi, kaj ji je storiti z generalom Dewetom, sedaj interniranim v Johannesburgu. Močna struja javnega mnenja zahteva smrtno kazen ali vsaj dosmrtno deportacijo na otok Svete Helene, dočim priporoča druga struja milostno postopanje, češ, da bi prevelika strogost utegnila izzvati nezadovoljnost med nespravljivimi Buri.

ANGLEŽI ZAPLENILI ČILSKI VLADI VOJNO LADJO.

Rotterdam, 7. decembra. Uradno se poroča, da je nova angleška ladja »Canada« bila zaplenjena v Armstrongovi delavnici v Elswicku, kjer se je gradilo na račun čilske vlade pod imenom »Almirante Latorre«.

PRENK BIB DODA PREDSEDNIK UPRAVE V SKADRU.

Skader, 8. decembra. (Kor. ur.) Prenek Bib Doda je bil vsled sporazuma med katoličani in mohamedanci izvoljen za predsednika krajnega upravnega odbora.

POULIČNI BOJI V SKADRU.

»Berliner Tageblatt« poroča iz Skadra: Malisori in mohamedanski Albanci v Skadru se strašno sovražijo. Stranki stanujeta v različnih mestnih delih, iz katerih ena drugo obstreljujeta.

HOLANDSKI PARNIK SE POTOPI.

Porto, 13. decembra. Holandski parnik se je v bližini Mindello potopil; 24 oseb je utonilo, 4 potnike so rešili.

Dnevne novice.

+ Sv. oče Benedikt XV. o ljubezni do vere in do domovine. Sv. oče papež Benedikt XV. je zaslísal včeraj v Rimu »Zvezo za vero in domovino v Rimu.« V svojem nagovoru je naglašal, da se ljubezen do vere in do domovine ne more ločiti. Nikdar se v duhu ne sme ločiti domovinska ljubezen od ljubezni do vere. Sv. oče je zaključil z željo, naj bi beležila vera nove triumeze z odkritostnim priznanjem njenih naukov in naj se čast domovine množi s svetimi dejanja njenih otrok, ki jo ljubijo z ljubeznijo, ki se črpa iz čistega vreleca vere.

+ Nadvojvoda Jožef Ferdinand, general pehote, dosedanj poveljnik 14. armadnega zbora, je imenovan za poveljnika 4. armade.

+ Ta glas naj vpoštevajo Nemci!

Razni listi, kakor dunajski »Fremdenblatt« in drugi, so ponatisnili izjavo »Slovenca« iz posebne izdaje ob padcu Beograda. »Grazer Volksblatt« je našo izjavo porabil za uvodni članek, v katerem je med drugim dejal: Ob izbruhu vojske se je zdelo, kakor da bi bil postal žrtev srbskega zapeljavanja velik del slovenskega izobraženstva. Danes je dognano, da gre veliko aretacij na račun politične maščevalnosti in kulturnobojnih stremeljenj. Le obžalovati je, da so bile na ta način zapeljane oblasti, časopisje in širše občinstvo ter da se je tako zgodila nedolžnim ljudem velika krivica. — Veselo in koristno pa je za vso našo monarhijo, da je bila bojazen pretirana in da je gojila srbsko propagando pravzaprav le mala peščica, ki ji slovenski narod ne bo ostal po vojski dolžan primernega odgovora. Srbsko strašilo se je tudi tu razblinilo in Rusija je enkrat za vselej zaigrala svojo vodilno vlogo med našimi Jugoslovani. Ni pa nikakega dvoma, da bodo te skušnje Jugoslovane primerno izučile in da bodo izpolnili pri preustrojitvi naše države tisto poslanstvo, ki je imajo kot posredovalec med nemškim narodom in balkanskimi narodi. — Hrvatje in Slovenci so med Jugoslovani

edini predstavitelji zapadne kulture in omike. In najbližji smoter obeh osrednjih držav (Nemčije in Avstrije op. uerd.) bo, da se otrese Balkan ruskega vpliva in da se odpre naši industriji pot v Malo Azijo. Minuli bodo časi, ko odločuje le plemenska misel in k izginja jasen pogled za velike zgodovinske naloge. Dobro sosedstvo z Nemci bo v njihovem (Jugoslovancih) lastnem interesu. Njihovo mesto ni na strani ruskega carstva, ampak na strani nemškega kulturnega naroda, in zato je zapoved tu in tam, da se ustvari dobro sosedstvo. Nič bi ne bilo malenkostnejše in pogubnejše, kakor če bi izgubili izpred oči iz osebne užaljenosti nad zmotami in napakami posameznih oseb — velik smoter. Z mogočno donečim glasom je zaklical vojska nam vsem vdušo, da se ne smejo narodna in politična nasprotja nikdar tako razpasti, da bi nam pošla moč za krepko strnjeno zunanjo politiko. Otrresti pa se moramo enkrat za vselej brezvestnih hujskačev in duševno revnih puhležev, ki nas hočejo pri tem ovirati. Če tega ne storimo, potem so v tej vojski zastoj tekli potoki krvi in grozen udarec bi sledil razočaranju. To naj vpoštevajo na našem jugu, ko se ustvarjajo novi temelji za medsebojno razmerje med Nemci in Jugoslovani.

+ Dvojni zvezek Vestnika Slovenske krščansko-socialne Zveze izide v kratkem za zanimivo vsebino. Vestnik bi moral imeti vsak društveni organizator, sploh vsak, ki se zanima za javno življenje. Vestnik bo poslan samo onim našim organizatorjem, ki plačajo naročnino 3 K. Naročila naj se pošiljajo Slovenski krščansko-socialni Zvezi v Ljubljani.

+ Kaplan Franc Rakovec umrl. Iz Metlike nam brzjavljajo, da je ondi umrl č. g. kaplan Franc Rakovec. Pogreb bo v sredo dopoldne. N. v. m. p.!

— Vojaški škof Bjelik se je izrazil proti napravi kapelice v avtomobilu, ker so praktičnejši šotori za kapelice, ki se sedaj uporabljajo. Take kapelice v šotorih se lahko povsod rabijo, dočim more avtomobil priti le na gotove kraje. Za vsoto, ki bi tak avtomobil veljal, bi se lahko napravilo mnogo šotorov s kapelicami.

Važne novosti v knjigotrštvu. — Dobiti v Katoliški Bukvarni v Ljubljani. Zemljevid turških bojišč 1 K 50 vin. Nemško-francosko bojišče (specialni zemljevid v merilu 1 : 600.000) 1 K 40 vin. Wicherkiewicz: Polnische Konversations-Grammatik (Methode Gaspary-Otto-Sauer) 5 K 98 vin. Schlüssel zur Polnischen Konversations-Grammatik 2 K 60 vin. Meyenberg: Kriegs- und Friedens-Predigten 1914 1 K 56 vin. Huonder: Die Mission auf der Kanzel und im Verein III. (Schluß) Bändchen. Sammlung von Predigten, Vorträgen und Skizzen über die katholischen Missionen 3 K 64 vin. Lerch: Predigten über die Nächstenliebe, vezano 3 K 60 vin.

— Promoviral je na graškem vseučilišču 11. decembra »Zarjan« Ludovik Kramberger za doktorja vsega zdravilstva. Prišel je s severnega bojišča, da dokonča študije in tedaj bo zopet odšel na bojišče. Promocija se je izvršila čisto tiho in brez zunanjih slovesnosti, ravno tako tiho je slavil gospod doktor ta lepi dan v malem krožku »Zarjanov«-tovarišev. Povsod se je poznal vtis resnega časa, kajti misli vseh so uhajale na bojno polje za drugimi tovariši, nad katerimi plove negotovost. Slavljence je pozdravil in nagovoril star. Lojze Remec, ki se je spomnil tudi padlih tovarišev. Naj bo vrlemu gospodu doktorju še dalje sreča mila na bojišču.

— Žalosten dogodek. Z Viča poročajo: Nad vse pretresljiv dogodek moramo poročati z Viča. Včeraj v nedeljo dopoldne so otroci dobili na Viču št. 2 na stopnicah obešeno gospodinjno Frančiško Škrl. Bila je še jutraj pri sv. maši. Sredi maše je zapustila cerkev in kmalu na to na tako žalosten način končala svoje življenje. Stori la je to v omračenju duha. Že dva meseca se je opazovalo na njej čudno obnašanje. Tožila je o hudem glavobolu. Bila je vdova s štirimi otroci. Kaj je povzročilo njeno bolezen in zmedenost, se ne ve, saj je bila miroljubna, tiha. Bog ji bodi milostljiv!

— Vojna-poroka. V ponedeljek dne 14. t. m. se je vršila v farni cerkvi v Planini pri Rakeku poroka g. inženjerja Stanko Hoffmanna, č. kr. poročnika v rezervi z gđc. Ano Horn, hčerko nadrevidenta iz Vodnjana v Istri. Ker se nahaja gospod ženin na bojnem polju, ga bo zastopal pri poroki g. A. Körbl, gozdarski mojster kneza Windischgrätzja.

— Smrtna kosa. Z Viča poročajo: Odkar razsaja vojska in so naši možje odšli na boj, je že šest mož vojakov izgubilo svoje žene in so postali vdovci.

Šesti je Anton Vovk. Žena Frančiška Vovk delavka tobačne tovarne je umrla danes na Viču št. 22.

— Iz ruskega ujetništva je pisal po preteklih treh mesecih Hinko Malalan, enoletni prostovoljec 47. pešpolka. Nahaja se v Krasnojarsku v Sibiriji, z njim je tudi neki Jožef Škabar iz Velikega Repna št. 36. Toliko v tolažbo onim, ki pogrešajo svojece.

— V Zagrebu umrli ranjenci. Dolej je v Zagrebu umrlo 100 vojakov ranjencev.

— Turki pošljejo naši armadi dva milijona ovojev tobaka. List Terdšumani-i-Hakkikat poroča, da namerava otomanski deželni obrambni odbor poslati naši in nemški armadi kot darila dva milijona ovojev tobaka.

— Zasebni telefonski razgovori med Dunajem in Ogrsko. Vojaške oblasti so sicer dovolile zasebne telefonske razgovore med Dunajem in Budimpešto, a dopuščeni so le nujni zasebni razgovori, ki ne smejo trajati nad tri minute. Čakati se mora dolgo in razgovori so mogoči večinoma ponoči.

— Poštne nakaznice avstro-ogrskim ujetnikom. Rumunska poštna uprava je naznanila, da se sprejem poštinih nakaznic vojnim ujetnikom v Sibirijo do preklica odgodi.

+ Za nadzornika telovadbe je imenovan za tekočo funkcijsko dobo g. dr. Josip Tomineš, gimnazijski ravnatelj v Mariboru. V njegovo področje spadajo srednje šole na Primorskem, Kranjskem, v Dalmaciji in na južnem Tirolskem.

— Francoski duhovniki delajo izpite. Na Francoskem se morajo tudi katoliški duhovniki boriti kot navadni vojaki. Nemški cesar je določil, da se z ujetimi francoskimi duhovniki postopa kot s častniki. Da se zamore užete francoske duhovnike ločiti od navadnih ujetnikov-vojakov, so se morali isti v obeh glavnih taboriščih za ujetnike na Nemškem, v mestih Kassel in Hannoversch-Münden podvreči bogoslovski izkušnji. Te izpite so vodili katoliški nemški duhovniki. Pomagali so jim posebni tolmači.

— Mesto Kromieř je, kot poročajo češki listi, velika bolnica. Vsi uradi, deželna in občinska poslopja so izpremenjena v vojaške bolnice.

— Pobegli trije ruski častniki zopet ujeti. Orožništvo je v trbiški okolici 7. t. m. prijelo tri pobegle ruske vojne ujetnike; namreč enega stotnika in dva praporščaka. Ujetniki so bili internirani v Pešti. Preskrbeli so si civilno obleko in se jim je preoblečenim posrečilo, da so ušli. Do Požuna so šli peš, iz Požuna na Dunaj so se vozili z električno železnico. Z Dunaja so se odpeljali z brzovlakom v Trbiž. Poskusili so priti čez mejo. Dobro jim je služil gardni stotnik, ki govori izborno nemško in pozna izvrstno kraje. Blizu državne meje je pa ustavila begunce orožniška patrulja, ki je begunce predstavila poveljstvu v Malborghetu, ki jih je odposlalo v knittelfeldski ujetniški tabor.

— Umrli je v Celovcu gdna. Marička Ilavnik.

— Izkaz izgub št. 77 izkazuje med častniki kot mrtvega dr. Jožefa Sajovic kot ranjenega kadeta v rezervi Iv. Stanovnika, oba pri bos. herc. polku št. 2.

Ranjenci na Reki. V četrtek dopoldne okoli 11. ure je prispel na Reko vlak s 740 ranjenci s srbskega bojišča.

— Žrebanje 1. razreda III. razredne loterije se vrši dne 21. in 22. decembra. Izžreba se in izplača brez vsakega odbitka: 1 dobitok po K 70.000, 1 po K 30.000, 1 po K 15.000, 3 po K 5000 15 po K 2000, 30 po K 1000, 50 po K 600, 60 po K 400 in 3839 manjših dobitkov. Od razreda do razreda se zvišujejo dobitki in največji mogoči dobitok v 5. razredu znaša 1 milijon kron. Skupno se izžreba v 5. razredih od 160.000 srečk 80.000 dobiteljic v skupnem znesku 22 milijonov 268 tisoč kron. Pri poslovnici banke Landesberger, Wachtel & Co., Dunaj I. Hohenstaufengasse 7 se dobe še srečke 1/5 po K 5 in 1/4 po K 10.

Ljubljanske novice.

Ij Za božičnico ranjencem so dalje darovali: Andrej Shlamba, Habinghorst na Westfalskem, 11 K. — Jakob Cucek v Gornji Košani, 10 K. — Zadržana izvoščekov v Ljubljani, mesto venca pok. članu Antonu Juvanu, 16 K. — Neimenovana, 4 K. Hvala iskrena. Prosimo nadaljnjih darov.

Ij Strel v odprto okno. S flobert-pisto je streljal včeraj med 1. in 2. uro popoldne neki deček na hodniku drugega nadstropja Dolenčeve hiše v Wolfovi ulici. Meril je na odprto okno tretjega nadstropja (podstrešje) hiše št. 2 na Kongresnem trgu ter zadel pri oknu stoječo štiriletno tam stanujočo deklico v levo uho. Kroglja je povzročila vsled precejšnje razdalje le udarec,

vendar se je deklica zelo prestrašila. Vidi se, da pri gotovih stariših vsi opomini, ne dajati otrokom nevarnih igrac, nič ne izdajo.

Ij 5 1/2% avstr. vojno posojilo. Pri c. kr. splošni prometni banki, podružnici v Ljubljani je prijavila tvrdka M. Rosner & Co., Ljubljana svoječasno 10.000 kron.

Ij Mladeniči, rojeni leta 1896., ki vstopijo s 1. januarjem v črnovojniško dolžnost, se morajo dne 24. decembra t. l. zglasiti na mestnem magistratu v vojaškem uradu v Mestnem domu.

Ij Umrli so v Ljubljani: Marija Obreza, kuharica, 46 let. — Ivan Grabnar, četovodja 27. pešpolka. — Florijan Hengstberger, nadomestni rezervnik 47. pešpolka. — Viktor Štefanič, rezervni poddesetnik 25. ogrskega domobranskega pešpolka. — Tomo Milin, voznik pri vojaških transportih. — Ivan Sitar, delavec, 51 let. — Josip Körbler, pešec 47. pešpolka. — Franc Scheucher, pešec 47. pešpolka. — Josip Savenc, sin mizarskega pomočnika, 9 mesecev. — Karel Baszov, pešec 39. pešpolka. — Ivan Bobovnik, pešec 27. domobranskega pešpolka. — Marija Mrzlikar, bivša postrežnica, 72 let. — Istvan Bagi, honved. — Ivan Klemenčič, zasebnih, 75 let. — Apolonija Jerančič, hiralca, 84 let.

Ij Preiskava je ustavljena proti bivšemu ljubljanskemu županu Iv. Hribarju in dr. Ilesiču, ki sta izpuščena iz preiskovalnega zapora.

Ij Poročilo o izgredu vojaka korporala, ki je napadel uslužbenca pri Slo-nu z bajonetom, je toliko popraviti, da se dogodek ni izvršil v Putrčhovi gostilni, ki je bila takrat že zaprta, ampak na cesti.

Poslano.

Južna železnica je izdala ukaz da se morajo vse vagonke poslatve izprazniti v 6 urah po dospelem naznanilu, po preteku tega časa raste že „Lagerzins“.

Ker kljub prošnjam železnica od te naredbe ne popusti, izjavlja podpisana zadruga da je nemogoče v tako kratkem času izprazniti in izvoziti vagonko poslatev osebno premož in da prevozniki odklanjajo plačevanje t. zv. „Lagerzins“, kadar jim pri sedanjem pomanjkanju konj kljub vsej marljivosti ne bo mogoče v zahtevanem času tovorov izpeljati in da mora tozadevni strošek utrpeti vedno le prizadeta stranka.

Zadruga prevoznikov v Ljubljani.

3356

✠

Naša iskreno ljubljena, nepozabna hčerka in sestrice, gospodična

Natalija Flander

učiteljska kandidatinja,

je v petek, ob 5. uri popoldne, previdena s tolažili sv. vere, v cvetu svojega življenja, izdihnila svojo blago dušo.

Pogreb predrage rajnice je bil v nedeljo, 13. t. m. popoldne.

Priporočamo jo v molitev!

Sv. maše zadušnice se bodo darovale na Primskem.

Primskovo pri Litiji, 14. dec. 1914.

Rodbina Flander.

3355

✠

Rodbina Oražem v Ribnici,

javlja tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je preminul po kratki mučni bolezni, nje dolgoletni poslovodja, gospod

Fran Ilgner

dne 11. decembra 1914 ob 8. uri zvečer.

Nadvse marljivega in nena-domestljivega pokojnika priporoča v blag spomin.

Ribnica, dne 12. decembra 1914.

Žalujoča rodbina.

Rezbar - pozlatar

DEKLE

dobi delo pri 3367

Jos. Jarm v Osilnici pri Kočevju.

srednje starosti, ki je dobro vajena v kuhli in vsem gospodinjstvu, se priporoča v službo gospodu duhovniku. Nastop takoj ali pozneje, Naslov pove uprava „Slovenca“ pod št. 3358.

Ali ste že ponovili naročnino?

3365

Irma in Alojz Sušnik naznanjata potrtim srcem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša predobra, iskreno ljubljena mati, stara mati, tašča in teta, gospa

Marija Markovič

zasebnica

včeraj ob 8. uri zvečer v 74. letu svoje starosti previdena s sv. zakramenti za umirajoče, po kratkem, mučnem trpljenju udano v Gospodu zaspala.

Pogreb drage pokojnice se vrši v torek dne 15. t. m. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti Zaloška cesta št. 21 na pokopališče pri Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v sredo dne 16. t. m. ob 8. uri dopoldne v župni cerkvi sv. Petra.

V LJUBLJANI, dne 14. decembra 1914.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Št. 12.841/V. u.

Razglas o vpisovanju črnovojnikov leta 1896.

Mladenci, ki so rojeni leta 1896., stopijo s 1. januarjem 1915 v črnovojno dolžnost. Zaradi zabeležbe se je vsem leta 1896. v Ljubljani rojenim mladencem, ne glede na pristojnost in na zunaj Ljubljane rojenim, v Ljubljano pristojnim mladencem

do 24. decembra t. l.

zglasiti v mestnem vojaškem uradu, v „Mestnem domu“, I nadstropje. Izkazila o domovinstvu (domovnico, delavsko ali poselsko knjižico) in priložiti s seboj. Bolne, odsotne in zadržane mladence morejo zglasiti sorodniki.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 10. decembra 1914.

3353

Božična okasija

v modni trgovini P. Magdič, Ljubljana

samo 10 dni
od 14. do 24. decemb.

	Kos, kron
Partija perlinih bluz iz cetroau in barhenta. . . .	2°—
Partija perlinih bluz iz cretoua in barhenta najb. kakov.	4°—
Partija creppe bluz v vseh modnih barvah, najb. kakov.	8°—
Partija štofastih bluz enobarvnih, izvrstna kakovost	10°—
Partija najmodarnejših svilenih bluz	20°—
Partija barhentastih hišnih halj, zelo lepih in modernih	10°—
Partija štof. in delain hišnih halj zelo lepih in modernih	15°—
Partija svilenih jouponov v vseh barvah	7°—
Partija štofastih vrhnih kril v vseh velikostih . . .	5°—
Partija damskih in dekliških štof. kostumov, modernih	25°—

Nekaj baržunastih plaščev, štofastih plaščev, plišastih in štofastih površnih jop po zelo nizkih cenah.

Ti predmeti se ne pošiljajo domov na izbiro.

Nevtralnost Grške.

Berolin, 9. decembra. Atenski dopisnik lista »Vossische Zeitung« pravi, da ve iz zanesljivega vira, da je grška vlada hladna nasproti vsem naporom trojnega sporazuma, ki se trudi, da bi Grška zapustila nevtralnost. Javnost pa o tem sploh noče niti slišati. Grki ne morejo priznati, da bi bil podan slučaj zavezniške dolžnosti, marveč mislijo, da bi posredovanje Grške v tem boju pomenilo zanjo samoumor, dvomijo pa tudi, da bi mogli Srbiji še pomagati. Naravno pa je, čeprav napredovanje avstrijskih čet v Srbiji ne pomeni nevarnost za grško ozemlje, da mora Grška z živim zanimanjem zasledovati dogodke na Balkanu.

Apologetični govori.

Šest postnih govorov. Spisal dr. Mihael Opeka. Ponatis iz »Duh. Pastirja«. Str. 34. Ljubljana. Katoliška Bukvarna, 1914. Cena 60 vin., po pošti 70 vin.

Temelji krščanstva. Deset apologetično dogmatičnih govorov. Spisal dr. Ivan Svetina. Ponatis iz »Duh. Pastirja«. Str. 42. Ljubljana. Katoliška Bukvarna. Cena 80 vin., po pošti 90 vin.

Apologetičnih govorov imamo pri nas še malo in vendar so prav potrebni dandanes, ko se tako hitro širijo razne zmote. Zato je prav primerno, da je Katoliška Bukvarna dala ponatisiti iz »Duh. Pastirja« omenjene govore, da pridejo v roke tudi tistim, ki niso naročniki našega homeletičnega lista.

Naslovi dr. M. Opekovi govora so: Vera ali nevera. — Mrtva in mrzla vera. — Jezus Kristus, naša vera in ljubezen. — Dedinja Gospodovega bogastva. — Pokorščina v pokori. — Nevaren sovražnik. — Obravnavajo torej prav važna vprašanja našega časa: o neveri, verski mlačnosti, o božanstvu Kristusovem, o cerkvi, o spovedi in o strahu pred ljudmi. Te govore je imel pisatelj v ljubljanski stolnici leta 1909. So prav govorniško izdelani, polni govorniških figur, v jedrnatem slogu, poživljeni z mnogimi zgledi našega časa. Krasen je zlasti govor o božanstvu Kristusovem, kjer tako lepo nariše sliko našega najboljšega prijatelja. Govori so porabni za mnoge naše prižnice po Slovenskem in primerno darilo za dijak in izobražence sploh.

»Temelji krščanstva« pa obravnavajo šest temeljnih resnic v obliki govorov. Dočim oni govori delujejo bolj na čustvo in voljo, delujejo ti govori bolj na razum, izdelani po pravilih logike. Prvi trije dokazujejo bivanje božje iz bivanja sveta, iz modre uredb vesoljstva in iz glasu vesti. Ker so ti govori bolj za razum in polni obširnih dokazov, zato zahtevajo pazljive nekoliko izobražene poslušalce, v nekoliko poljudnejši obliki se dajo porabiti v vsakem kraju. Tudi ti govori so primerno darilo zlasti za izobražence.

Gospodarstvo.

g Sadjarski tečaj priredi kmetijska šola na Grmu za mladeniče, ki se hočejo praktično izvežbati v obrezovanju in oskrbovanju drevja, v cepljenju in gojitvi drevja v drevesnici. Tečaj bo trajal od 15. februarja do 15. maja 1915. Sprejme se šest vajencev v starosti od 16 let naprej. Sadjarski vajenci dobijo brezplačno hrano in stanovanje, v denarju pa po 10 K na mesec. Prošnje, katerim je priložiti izpustnico ljudske šole in krstni list ali pa domovnico, je vložiti pri ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu, pošta Kandija na Kranjskem, do 5. januarja 1915.

g Vinčarski tečaj priredi kmetijska šola na Grmu za mladeniče iz vino-

rodnih krajev, ki se hočejo praktično izvežbati v vseh potrebnih vnohradniških in trtičnih delih. Tečaj bo trajal od 15. februarja do 31. oktobra 1915. Sprejme se osem učencev v starosti od 16 let naprej. Vinčarski učenci dobijo brezplačno hrano in stanovanje, v denarju pa po 10 K na mesec. Prošnje, katerim je priložiti izpustnico ljudske šole in krstni list ali domovnico, je vložiti pri ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu (pošta Kandija na Kranjskem) do 5. januarja 1915.

Knjižica »Variationes in divino officio recitando« je sedaj na razpolago v Katoliški Bukvarni v Ljubljani. Cena 1 K 4 vin. za broširan, 1 K 60 vin. za vezan izvod.

Slavnemu p. n. občinstvu priporočam svojo veliko zalogo 3300

brinja in vina

Cene po dogovoru.

Ivan Gržinič, Kum p. Roč, Istra.

zdravniško priporočeno kritvore o vino daje moč in zdravje.

Vzorec 4 steklenice 5 kg franko po pošt-nem povzetju K 4-80. Edina zaloga

Br. Novaković

veletrgovina vina, vermoutha, Marsale, Malage, konjaka, žganja itd.

Ljubljana. 2631

Ovčjo volno

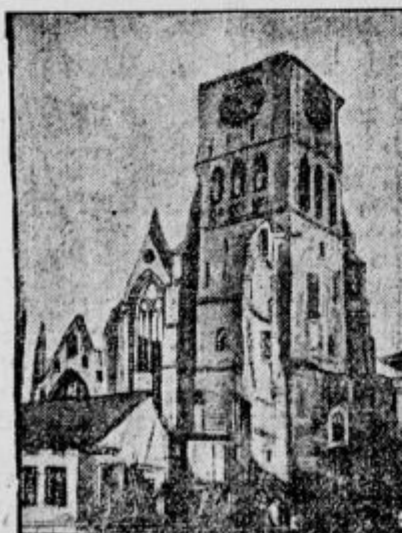
kdor jo ima na prodaj, naj jo ponudi takej

J. Grobelniku

Ljubljana - Mestni trg 22

nasproti lekarne Trnkoczy

Kupim vsako vrsto, tudi črno in ne-očiščeno po brezkonkurenčni ceni. Posebno pa se plača lepo belo oprano po najvišji ceni, ki se zanjo lahko nudi.

K OSVOJITVI DIXMUIDNA.

V bojih za Dixmuiden, ki so ga končno z naskokom vzele nemške čete, je med drugim jako trpela neka stara častitljiva zgradba: župna cerkev sv.

Janeza, ki je bila sezidana začetkom 16. stoletja v prebogatem flamboyanskem slogu. Naša slika nam kaže poškodbe; levo zunanje, desno notranje.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Jožef Gostinčar, državni poslanec.

Naročajte „Slovenca“!

Sprejme se

3313

svečarski pomočnik

pri JOSIPINI ŠINK v Kranju, glavni trg št. 107. Vstop takoj. Plača po dogovoru.

OVČJO VOLNO

kupuje po najvišji ceni.

3345

V. Črnilc, Naklo pri Kranju.

Proda se

2 hiši z velikim dvoriščem, sredi mesta in za vsako obrt pripravi.

1 velika njiva skoraj v mestu ležeča.

1 lep veliki gozd, zasajen s 3-30 letno kulturo in z lastnim lovom, leži le 15 minut od velike železniške postaje.

1 velika tovarna z vso zalogo blaga z 15 poslopij in veliko pripadajočega zemljišča z 175 konjskimi silami vodne moči itd.

Eventuelno se iščejo za tovarno družabniki z večjo vsoto denarja, več pove uprava »Slovenca«.

Izgotovljene obleke, suknje, pelerine

za moške in dečke ter lepe in jako okusno izgotovljene iz pliša ali sukna vrhne

jopice in plašče za ženske in deklice

v zalogi po stalno najnižji ceni v manufakturni in konfekcijski trgovini

Pri Škofu

Ljubljana, Pred Skofijo št. 3 Medarske ulice

Geniki na zahtevo brezplačno.

2999

Posteljno perje in puh

v veliki izbiri in po jako nizkih cenah priporoča trdka

A. & E. Skaberné

3270

Ljubljana, Mestni trg 10.

Perilo

Dr. Gustav Jägerov volneno perilo. - Tetra-perilo

Izvršitev oprem za neveste

Perilo za otroke v zalogi

Ustanovljeno leta 1870.

PERILO

za gospode, dame in otroke lastnega izdelka

ki je radi izvrstnega kroja, točnega dela in nizke cene daleč znano, priporoča

C. J. HAMANN

založnik perila ces. in kralj. Visokostij, častniških uniform, zavodov, inštitutov, samostanov itd.

LJUBLJANA

Perilo po meri se najhitreje izvrši Istofam prva kranjska

pralnica in likalnica

perila za gospode Motorni obrat

Najskrbnejše varovanje perila. Najnovejši stroji.

Perilo se po načinu prve dunajske pralnice in likalnice brez madežev kot novo lika in vse do srede vsakega tedna vposlano perilo do sobote istega tedna izvrši.

Znano najpoštenejša postrežba.

Posteljno perje, puh in kapok.

Predmeti za šport Klobuki, kravate.

Pletenina in vezanina prvovrstna.